

42. SMOTRA FOLKLORNOG AMATERIZMA GRADA ZAGREBA

Samostalni koncert

DFA KUD-a "Croatia"

06.06.2019. – Dom kulture Prečko, 20:00 sati

IZVJEŠĆE ČLANA STRUČNOG POVJERENSTVA (NARODNE NOŠNJE)

UVOD

Program koncerta sastojao se od 9 točaka, a izvela ga je "ekipa" od 71 plesačice i plesača (podijeljenih u tri skupine) te petnaest sviračica i svirača. S obzirom na broj izvođačica i izvođača, tijekom programa i vrijeme dostupno za presvlačenje između točaka, može se reći da je *odjevna komponenta* na ovom koncertu ostavila dobar utisak.

Stručnoj komisiji su osigurani odlični uvjeti za praćenje programa.

ODABIR NARODNIH NOŠNJI

Društvo je program izvelo u čistim nošnjama, a ruho je za svaku točku odabrano i pripremljeno sukladno dobi i uzrastu izvođačkog sastava. Naročito je zanimljivo bilo vidjeti najmlađu skupinu i njihovu izvedbu točke *Kolo čuč* jer su tom prigodom u košuljice bile odjevene i djevojčice i dječaci, što na *folklornoj sceni* ne viđamo baš često u posljednje vrijeme.

U slučajevima kada Društvo – za izvedbu pojedinih koreografija – nije na raspolaganju imalo potrebne *kompletne nošnje* i/ili nošnje odgovarajućih veličina, *voditeljsko-garderobijerski tim* je uspio iznaći zadovoljavajuća rješenja.

Glazbeni sastav je bio odjeven u ruho koje je odabrano tako da djeluje "neutralno", što je u skladu s uobičajenom praksom na cjelovečernjim *folklornim koncertima*.

OPĆA SCENSKA UREDNOST

Svi korišteni odjevni predmeti bili su čisti i svojom su veličinom uglavnom odgovarali tjelesnoj građi plesačica i plesača.

Osobni nakit i predmeti koje nije moguće smjestiti u kontekst *folklorne izvedbe* (suvremene naušnice, razne vrste *piercinga*, ručni satovi i sl.) nisu bili vidljivi na sceni.

Brade i brkovi kod pojedinih članova glazbenog sastava bili su uredni, no treba pripaziti i na to da budu u "*klasičnoj formi*".

PRAVILNO ODIJEVANJE, NOŠENJE I PRIPREMA ZA SCENSKO KORIŠTENJE

Generalno gledajući, nošnje su bile korektno pripremljene za scensku izvedbu te ispravno obučene i nošene, iz čega se može zaključiti da su voditelj/ice i garderobijerka dobro odradili zadatak upoznavanja plesačica i plesača s pravilnom pripremom i odijevanjem tradicijskog ruha.

Od vidljivih propusta na sceni, najuočljivije je bilo nekoliko izgužvanih pregača i odvezanih vezica na cipelama u točki *Sve ptičice zapjevale*, kao i manji broj međusobno nedoravnatih donjih rubova suknji i/ili pregača tijekom cijelog koncerta. Osim toga, pojedinim sviračima bi trebalo napomenuti da za sljedeće nastupe malo pažljivije izglaju svoje nošnje.

Ono što bi svakako trebalo pohvaliti jesu odlično vezani *tibeti* u točki *Cungere-ica-ca* i gotovo besprijekorno međusobno poravnati donji rubovi košuljica u točki *Kolo čuč*.

UREĐENJE KOSE I OGLAVLJA

Plesači i svirači su bili uredno ošišani, ali bilo je i nekoliko frizura koje bi mogle "prerasti" u vidljivo suvremene. Ako do toga dođe, preporučljivo je "pokriti" ih šeširima ili nekim drugim primjerenim tradicijskim pokrivalom za glavu.

Ženska oglavlja bila su korektno, pažljivo i prikladno uređena za svaku točku, a vidio se i trud uložen u to da frizure budu ujednačene koliko je to moguće. Pohvalno je što se tijekom koncerta nijedna ženska frizura nije "raspala", ali zato bi pojedine plesačice i plesače trebalo podsjetiti ili upozoriti na to da je prilikom plesanja određenih plesova u kolima ili četvorkama (npr. *drmeša*) potrebno paziti da se rukama ne "stišču"/gužvaju pletenice ili *kitnjaci*/mašne/*pantleki* suplesačica.

PRIKLADNOST OBUĆE

Prilikom izvedbe programa, plesačice i plesači iz "starije" grupe bili su obuveni u prikladnu tradicijsku obuću.

Djeca iz "mlađe" skupine nosila su primjerenu tradicijsku obuću ili ujednačene crne šlapice bez vidljivih suvremenih obilježja. Besprijekorno i za svaku pohvalu.

Najmlađi izvođači/ce nastupili su bosí (što je odlično jer tako djeca na pozornici djeluju autentičnije) i/ili u primjerenim crnim šlapicama.

Svakako valja napomenuti da je u točki *Nevaljala dica* bilo moguće vidjeti šaroliku "kombinaciju" bosih nogu, crnih šlapica i tradicijske obuće.

USKLAĐENOST DONJIH RUBOVA SUKNJI/PREGAČA/KOŠULJA

U većini izvedenih točaka bilo je vidljivo da su donji rubovi suknji i pregača korektno međusobno poravnati. Što se tiče košuljica, njihovi su donji rubovi bili praktički besprijekorno međusobno poravnati u svim točkama u kojima su ih djeca nosila.

RAZNOLIKOST

U točkama koje su izvodile "starija" i "pripremna" skupina prevladavala su "klasična" *kostimografska rješenja*, tj. "uniformiranost" plesačica i/ili plesača, što je na sceni djelovalo izuzetno uredno.

Najraznolikije nošnje bile su prezentirane u koreografijama koje je izvodila "mlađa" skupina, pri čemu treba napomenuti da ta *scenska šarolikost* ni u jednom trenu nije djelovala neuredno ili nepregledno.

ZAKLJUČAK

Iako cjelokupna "*kostimografska slika*" nije bila besprijeekorna, članicama i članovima Društva ipak treba odati priznanje. Ne samo da su voditelj/ice i garderobijerka uspjeli male plesačice i plesače dobro upoznati s tim kako se pravilno priprema i odijeva tradicijsko ruho, već su i – unatoč objektivnim poteškoćama – u pojedinim koreografijama uspjeli ostvariti vrlo zanimljiva *kostimografska "rješenja"* usklađena sa prikazanom folklornom građom i "tijekom radnje".

Ono što bi svakako trebalo spomenuti je trud oko odabira i "adaptacije" obuće. Naime, na ovom koncertu nije bilo moguće vidjeti nijedan par šlapica sa vidljivim suvremenim obilježjima. Ako je neko dijete i nosilo šlapice sa takvim obilježjima, ona su bila vrlo uspješno "zakamuflirana" crnim *markerom* ili na neki drugi način.

U *odjevnom smislu*, najbolji dojam ostavile su točke *Kolo čuč* i *I okolo se vata*. Vrlo dobar dojam ostavile su točke *Smiljem gora ograđena*, *Lutko, ma, Nevaljala dica* i *Pjesme i plesovi iz Međimurja*, a najviše prostora za poboljšanje ostavile su točke *Smiljem gora ograđena*, *Sve ptičice zapjevale* i *Turopoljski glazbeni motivi*.

Kao zaključnu misao, možemo reći da je Društvo na ovom koncertu pokazalo da – što se odijevanja tiče – još uvijek postoji dosta prostora za poboljšanje, ali i da njegovi članice i članovi imaju dovoljno entuzijazma, ozbiljnosti i predanosti da ta poboljšanja naprave u vrlo bliskoj budućnosti.

Goran Škrlec, dipl. etnolog i antropolog